

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.472/2016/14.

A tanács tagjai: dr. Kárpáti Zoltán a tanács elnöke
dr. Fekete Ildikó előadó bíró
dr. Kovács Ákos bíró

A felperes:
Képviselője: dr. Pozderka Gábor ügyvéd

Az alperes: Magyar Nemzeti Bank

Képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: pénzügyi fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes, alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék
1.Kf.650.124/2015/17.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
15.K.31.018/2014/52.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék, 1.Kf.650.124/2015/17. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.31.018/2014/52. számú ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy fizessen meg az államnak – felhívásra – 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az Zrt. (a továbbiakban: bank) euró alapú, egy éves kamatperiódusú, magas finanszírozási hányadú, türelmi idős, piaci kamatozású, lakásvásárlási célú jelzálog-kölcsönszerződést kötött, melynek alapján a bank 2006. december 15-én 46.897, 11 eurót folyósított a felperes részére. A szerződés szerint a kölcsön lejáratát 2036. december 15. napja, a futamidő 360 hónap, a türelmi idő 36 hónap. A kölcsön kamatperiódusa egy éves, az üzleti kamat változására az ügyleti évfordulókör kerül sor. A kölcsönszerződés III.4. pontja tartalmazta, hogy a bank a kölcsön ügyleti kamatlábát a kamatperiódus fordulónapján, a késedelmi kamatát és a késedelmi költséget az egyes ügyleti évek fordulónapján jogosult egyoldalúan megváltoztatni. A bank a kamatnak és a kezelési költségnek az adós számára kedvezőtlen változására akkor jogosult, ha a tőke- és pénzpiaci kamatlábak és a bank forrásköltségeinek a változása ezt szükségessé teszi. A bank a felperes kölcsönére irányadó ügyleti kamat mértékét a kölcsön folyósítása után összesen három alkalommal 2007. december 17-től, 2008. december 15-től, és 2011. december 15-től kezdődő kamatperiódusokban módosította a felperesre nézve kedvezőtlenül. A felperes 2013. június 4-én érkezett panaszbeadványt terjesztett elő, az alperes jogelődjénél, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeleténél a bankkal szemben.
- [2] Az alperes a 2014. február 19-én kelt H-FK-I-53/2014. számú határozatával a felperes fogyasztóvédelmi ügyben előterjesztett kérelmét – jogszabálysértés hiányában – elutasította. A határozat jogi indokolásában a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210/A. § (1), (4), (6) és (7) bekezdéseit, valamint a szerződésekben előírt kamat egyoldalú módosításának feltételeiről szóló 275/2010. (XII.15.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1. § (1), (2) bekezdéseit, 2. § (2) bekezdését, valamint a Magatartási Kódex preambulumban rögzített szimmetria elvét, továbbá a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 66. § (1) bekezdését idézte. Kimondta, hogy a kamatemelések közül csak a 2010. június 4-ét követően végrehajtott kamatemelés jogszerűségét vizsgálhatta. Megállapította, hogy a bank nem sértette meg a Hpt. 210/A. §-át, valamint 210. § (6) és (7) bekezdéseit, valamint a Magatartási Kódex szimmetria elvét, hiszen a banki forrásköltségek csökkenése okán a bank 2012. december 15-től 0,5%-kal csökkentette az ügyleti kamatot. Utalt arra, hogy a V-FK-I-375/2014. számú végzésével a panasznak a 2010. június 4-ét megelőző kedvezőtlen kamatemelések, az ügyfél bankkal szemben fennálló követelése jogszerűségének megállapítására és a bank társasági nyereségadó kötelezettségének számítására vonatkozó része tekintetében az eljárást megszüntette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és annak megállapítását kérte, hogy a bank és közte létrejött kölcsönszerződés módosítását a fogyasztóvédelmi eljárás keretében vizsgálni lehet és szükséges. Az alperes különösen ellenőrizni köteles azt, hogy a bank betartotta-e a szimmetria elvét, amikor 2009. december 15-én és 2010. december 15-én nem csökkentette a fogyasztó kamatát. Hivatkozott a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (2) bekezdés a) pontjára, és a 2/2010. (XII.10.) PK véleményben foglaltakra. Álláspontja szerint csupán egy Magatartási Kódexre nem hivatkozhat a bank úgy, hogy a kódex elfogadását megelőzően nem vonatkozik rá a szimmetria elve, tehát a szimmetria elvének betartását a Magatartási Kódex elfogadása előtti időszakra is vizsgálni lehet és szükséges. Hivatkozott továbbá a Ptk. 209. § (1) bekezdésére, a Hpt. 210. § (3) bekezdésére, az Fttv. 3. § (1), (2) bekezdésére, a Ptk. 205/A. § (1) bekezdésére és a Ket. 94/A. § (2) bekezdésére, a Psztv. 47. § (1) bekezdésére. Hangsúlyozta, hogy a szimmetria elvét mindig be kell tartania a banknak, nem csak a vizsgált három éves periódusban. A keresetlevele mellékleteként csatolt irat tartalmazta azt a grafikont, amely mutatja a forrásköltségeket, és az EURIBOR szintjét

is, egyebek mellett.

Az elsőfokú ítélet

- [4] A felperes keresetét az elsőfokú bíróság elutasította. Ítéletének indokolásában a Pp. 141. § (1) bekezdésére, 164. § (1) bekezdésére, 324. § (2) bekezdés a) pontjára, 335/A. §-ára, 339. § (1) bekezdésére, 339/A. §-ára, a Ket. 109. §-ára, 111. § (1) bekezdésére, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 1/2011. (V.9.) KK véleményére, a Polgári Kollégium 2/2011. (VI.28.) PK véleményére hivatkozott, idézte a Psztv. 64. § (1) bekezdését, a Ptk. 7. § (1) bekezdését, a Ket. 19. § (1) bekezdését, 20. § (1) bekezdését. Kiemelte, hogy az alperesi hatóság a fogyasztóvédelmi eljárást kizárólag a Psztv. 64. §-ában foglalt hatásköri szabályok keretei között folytathatta le, a törvényben rögzített hatáskörén nem terjeszkedhetett túl. A hatásköre nem terjedt ki a szerződés érvényessége, a szerződésszegés, illetve ezek joghatásainak vizsgálatára. A szerződési feltételek tisztességtelenségének megállapítása, az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása, valamint a szerződés teljes, vagy részleges érvénytelenségéből, illetve a szerződésszegésből eredő elszámolási vita elbírálása bírósági útra tartozik. A PK vélemény a polgári perekben eljáró bíróság számára ad iránymutatást, az alperesi hatóság csak a Psztv. 64. §-ában megjelölt jogszabályok rendelkezéseinek betartását ellenőrizhette, amelyek között a Ptk. nem szerepel. A polgári jogi igények közigazgatási perben nem érvényesíthetőek. Egyetértett az alperessel abban, hogy a Psztv. 66. § (1) bekezdés alapján a 2010. május 4-ét megelőző kamatemelések nem vizsgálhatók, ezekről az alperes végzésével határozott. A végzés felülvizsgálata iránti kérelmet a bíróság a 35.Kpk.45.325/2014/4. számú jogerős végzésével elutasította. A 2010. november 27-én hatályba lépett Hpt. 2010/A. § (4) bekezdése a lakáscélú hitel- és kölcsönszerződések, valamint a pénzügyi lízingszerződések esetében az egyoldalú szerződésmódosítást a Hpt. 210. § (3)-(5) bekezdéseitől eltérően szabályozta, az ebben, továbbá a Korm.rendeletben és a Magatartási Kódexben foglaltak szerint lefolytatott alperesi vizsgálat helytálló megállapításokat tett, amelyeket a felperes a rá háruló bizonyítási teher ellenére kétséget kizáróan megcáfolni nem tudott.
- [5] A felperes fellebbezett az elsőfokú ítélet ellen, annak megváltoztatását és az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta.
- [6] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A másodfokú bíróság ítélete

- [7] A másodfokú bíróság a fellebbezést alaposnak értékelte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. A jogerős ítélet indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályokat helytállóan hívta fel, és azokból részben helytálló jogi következtetést vont le. A másodfokú bíróság a tényállást módosítva a 2011. illetve 2012. december 15-i banki kamatváltoztatásokat az elsőfokú bíróságtól eltérően ítélte meg. Álláspontja szerint a kamatemelés okának megállapítása a kamatemelés jogszerűségét önmagában nem alapozza meg, és nem indokolja. Az alperes határozatában elmulasztotta indokolni és kifejteni, hogy ez a banki döntés milyen adatokra visszavezethetően, milyen számítások szerint alapozta meg a döntésnek az általa felhívott jogszabályoknak való megfelelését. A határozat nem ad közérthető módon magyarázatot arra, hogy a korábbi évben bekövetkezett kamatváltozáshoz képest a forrásköltségek milyen eleme, milyen bázisszámok alapján, milyen összeggel indokolták a kamatemelést, azaz mi volt a forrásköltségek előző évihez képest történő emelkedésének számszerűsíthető olyan oka, amelynek a meghatározott nagyságú kamatemeléshez kellett vezetnie. Kifejtette a másodfokú bíróság, lehet, hogy a közigazgatási iratoknál elfekvő, és a 0,5%-os kamatemelés alapjául szolgáló banki elemzés tartalma a banki

döntés meghozatalához elegendő, azonban az abban foglaltak nem csak a felperes meggyőzéséhez, hanem a bíróság döntéséhez sem szolgálhatnak kellő mennyiségű és minőségű adatot ahhoz, hogy megítélhető legyen az előző, a 2010. december 15-i kamathoz képest pontosan milyen pénzüpi változások, és milyen összefüggésben indokolták és tették jogszerűvé a 0,5%-os kamatemelést. Emiatt az alperesi határozat jogszerűségére nézve a másodfokú bíróság – eltérően az elsőfokú bíróságtól – következtetést levonni nem tudott.

- [8] Kifejtette a másodfokú bíróság, hogy az alperes a 2012. december 15-i kamatváltozáshoz vezető okok feltárásának vizsgálatát a határozatában azért mellőzte, mert az a 2011. december 15-i kamatnál kedvezőbb volt. Mivel a 2011. december 15-i kamat jogszerűségére vonatkozó határozati megállapítás megalapozatlannak bizonyult, ezért e kamat jogszerűségének vizsgálati eredményéhez képest kell az alperesnek a megismételt eljárásban e kamatváltozás jogszerűségéről is állást foglalnia. Előírta, hogy az alperesnek be kell ehhez szereznie a banktól azokat a részletes adatokat és számításokat, amelyek alapján a kamatok változásának szükségessége a jogszabályi előírásokból és a Magatartási Kódexből levezethetők. Mindezekről az alperesnek a Ket. 72. § (1) bekezdés ea) és ef) pontjai alapján a határozatában számot kell adnia.

A felülvizsgálati kérelmek

- [9] A jogerős ítélet ellen a felperes és az alperes is felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.
- [10] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet rendelkező részét nem kifogásolta, de annak jogszabálysértő indokolása megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet indokolási része két kérdésben nem helyezkedik megfelelő álláspontra. Egyrészt a fogyasztóvédelmi eljárás keretein belül vizsgálható időszakra, másrészt a változó ügyfélkamat mozgását kiváltó fő ok megállapítására vonatkozóan. Hivatkozott a felperes az Fttv. 3. § (1), (2) bekezdésére, 6. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés b) pontjára, a Psztv. 66. § (1) bekezdésére. Kifejtette, hogy 2006. december 13-án euró alapú devizakölcsön szerződés kötött, amelynek III. fejezete tartalmazza a kamatra vonatkozó megállapodásokat, melyen belül a szerződés III/2. pontjában a felek abban állapodtak meg, hogy a kölcsön kamatlába kamatperiódusonként változó, de kamatperióduson belül állandó. E szerint kamatváltozásnál csakis az EURIBOR alakulását kell figyelembe venni, a forrásköltségét nem. Megítélése szerint a 2008-as, 2009-es, 2010-es, 2011-es és 2012-es kamatdöntés is vizsgálható. A kamatdöntésekre okot adó tényezőket a bank 2014. december 15-ig folyamatosan követte, és ez a magatartás a sorozatos kamatdöntési folyamat fontos része. Minden kamatmeghatározás összefügg, és az egyik következik a másikból. Ebből is arra a következtetésre jutunk, hogy egy folyamat eredménye a fordulónapi kamatmeghatározás. Ebben a folyamatban, amennyiben egyszer megtévesztés történik, az azt követő magatartások is szükségszerűen megtévesztések, hiszen megtévesztésen alapulnak. Esetében a 2008. december 15-i kamatmeghatározás megtévesztés volt, és ez magával hozza, hogy az azt követő kamatdöntések is megtévesztések. A megtévesztés tehát folyamatos, így a határidő még el sem kezdődött a határozathozatalkor. Az értékesített termék neve euró piaci kamatozású lakáscélú hitel egy éves kamatperiódussal. Már a nevében is benne van, hogy a termék piaci kamatozású. Az alperesnek kötelessége lett volna vizsgálni, hogy a bank változó kamatozású árazási politikája biztosítja-e, hogy az ügyfélkamat mértéke, annak változása a piaci viszonyokhoz van igazítva. Hivatkozott a felperes az Fttv. 3. § (1), (2) bekezdésére, a szakmai gondosság követelményére, és arra, hogy a banknak a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő gondossággal való végzésére tekintettel kell kereskedelmi gyakorlatát kialakítani. Esetében a bank nem felelt meg a szakmai gondosság követelményének, mert tisztességtelen magatartást folytatott, amikor nem vette figyelembe, hogy a piaci kamatlábak már jóval alacsonyabbak. Kifogásolta, hogy a fogyasztóvédelmi eljárás nem tárt fel ennek tényét, és ezzel nem végezte el feladatát.

- [11] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, a kereset elutasítását kérte. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett kérte a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdését, valamint a Pp. 221. § (1) bekezdését és 339. § (1) bekezdését. Kifejtette, hogy a jogerős ítélet iratellenes a 2011. december 15-i kamatemelés és a 2012. december 15-i kamatcsökkentés vonatkozásában. Az alperes tisztázta, hogy a bank általi kamatemelés elméleti lehetősége a határozatban hivatkozott Hpt. 210/A. §-ának, valamint a Korm.rendeletben foglaltaknak, azaz a jogszabályoknak megfelelően biztosított volt. Megállapította azt is az alperes a beszerzett banki eszközforrás bizottsági jegyzőkönyv alapján, hogy a bank az euró alapú teljes hitelállományra vonatkozóan 2011. május 18-án 0,5%-os mértékű kamatemelésről hozott döntést, amely oka a banki forrásköltség, ezen belül pedig a bankközi pénzügyi kamatlábak emelkedése volt. Azt is megállapította az alperes, hogy a bank által végrehajtott kamatemelés megfelelt mind a Korm.rendeletben feltételként szereplő forrásköltség emelkedésének, mind a bank által Üzletszabályzatában közzétett oklistának, így megfelelt a Hpt. 210/A. §-ának, a Korm.rendeletben és a Magatartási Kódexben foglaltaknak. Az alperes tehát bizonyítékokkal alátámasztva állapította meg, hogy a bank a kamatemelésre mind elméletileg, mind gyakorlatilag jogosult volt, és hogy a kamatemelés megfelelt a tényhelyzetnek (forrásköltségek emelkedése), a felperes és a bank közötti szerződésnek, illetve Üzletszabályzatnak, így a felhívott jogszabályoknak és a Magatartási Kódexnek is. Tévedett ezért a másodfokú bíróság akkor, amikor azt állapította meg, hogy az alperes elegendő magyarázatként fogadta el pusztán a bank által előterjesztett dokumentumokat.
- [12] Kifejtette az alperes, hogy a másodfokú bíróság tévedett abban is, hogy a kamatemelés okának megállapítása a kamatemelés jogszerűségét önmagában nem alapozza meg, és nem indokolja. Téves, hogy nem volt megítélhető, hogy az előző, 2010. december 15-i kamathoz képest pontosan milyen pénzügyi változások és milyen összefüggésben indokolták és tették jogszerűvé a 0,5%-os kamatemelést. Nem tartotta megalapozottnak a jogerős ítéletet az alperes a 2012. december 15-i kamatváltozás tekintetében tett megállapítása vonatkozásában sem. Álláspontja szerint a 2011. december 15-i kamatdöntés jogszerűségét az alperes jogszerűen állapította meg, így a 2012. december 15-i kamatváltozás tekintetében tett megállapítása is jogszabályszerű.
- [13] Hangsúlyozta az alperes, hogy a jogerős ítélet nem állapította meg a konkrét jogszabálysértést. Az alperes határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján változtatta meg a Pszvt. 47. § (1) bekezdés, és a Pp. 339. § (1) bekezdésre hivatkozással, azonban ezek a jogszabályok csak a felhatalmazást adják meg a másodfokú bíróság részére az elsőfokú ítélet megváltoztatására, az alperes határozatának hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére, nem pedig olyan jogszabályok, amelyeket az alperesnek a fogyasztóvédelmi eljárása során alkalmaznia kellett volna, és amelyek megsértése a terhére megállapítható lett volna.
- [14] Kiemelte az alperes a másodfokú bíróságnak az új eljárásra vonatkozó utasítása kapcsán, hogy a Kúriának hivatalos tudomása van arról, hogy a bank Üzletszabályzatának kamatemelést lehetővé tevő pontja a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló döntése értelmében, a 2014. évi XXXVIII. törvény 4. § (2) bekezdése alapján semmis. Erre tekintettel az új eljárás során az alperesnek a bank magatartását egy olyan szerződéses pont vonatkozásában (Üzletszabályzat 10., 12. pontja) kellene a kamatváltozásra vonatkozó közigazgatási jogi szabályok és a Magatartási Kódex alapján minősítenie, amely a szerződés megkötésére visszamenő hatállyal semmis. Erre tekintettel - álláspontja szerint - a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasító döntése nem hajtható végre.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos, az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.
- [16] A Kúria álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok megfelelő alapossággal feltárták és rögzítették ítéleteik indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban az elsőfokú bíróság volt az, amely a helyes jogi álláspontot vont le.
- [17] Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [18] A felperes felülvizsgálati kérelme kapcsán a Kúria rámutat a következőkre:
- [19] A felperes a kölcsönszerződéssel összefüggésben 2013. június 4-én nyújtott be kérelmet az alperes jogelődjénél, fogyasztóvédelmi eljárás lefolytatása iránt. Az alperes jogelődjéről szóló, azaz Psztv. 66. § (1) bekezdése szerint a fogyasztóvédelmi eljárás a jogsértés bekövetkezését követő három éven túl nem indítható meg. Az alperes ezen kötelező törvényi előírásra tekintettel a 2010. június 4-ét megelőző kamatdöntések vonatkozásában köteles volt a fogyasztóvédelmi eljárást megszüntetni. A megszüntető határozat ellen benyújtott felperesi felülvizsgálati kérelmet a bíróság jogerős végzésével elutasította. Az ezen időpontot megelőzően született kamatdöntések jogszerűsége tehát jelen felülvizsgálati eljárásnak nem lehetett már tárgya. Az ügyben eljáró bíróságok egybehangzóan és jogszerűen rögzítették azt, hogy az alperesi határozat kizárólag a 2011. december 15-től, illetve a 2012. december 15-től érvényes kamatra vonatkozó felperesi panaszról dönthetett, és nem volt tárgya a fogyasztóvédelmi eljárásnak a 2012. december 15. napját követő banki magatartást sem.
- [20] A Kúria álláspontja szerint tévesen érvelt azzal a felperes, hogy a kamatemelés egy folyamat volt. A kamatemelés egyszeri szerződési aktust jelent, amin nem változtat, ha a kamatemelésre jogosult fél az új kamatperiódus kezdetén külön dönt a kamatszint tartásáról, mivel ez már egy új jogi aktust jelent, amely ily módon önállóan bírálható el. A kamatemelés tehát nem jelent folyamatos magatartást, illetve a Psztv. 66. § (1) bekezdése szerinti helyzet vagy állapot fennállását, ehhez ugyanis hiányzik a kifogásolt magatartások állandósága. Helyes következtetést vontak le az eljáró bíróságok tehát a tekintetben, hogy a 2010. június 4-ét megelőző kamatdöntések az eljárás során nem voltak vizsgálhatók.
- [21] Nem tekinthető helytállónak a felperes azon álláspontja sem, hogy a kamatmódosítására alapvetően okot adó módosítási tényező az EURIBOR. A felperes hitelszerződése a rendelkezésre álló iratok szerint nem volt olyan referenciakamathoz kötve, amely változása automatikusan a felperes szerződésében meghatározott kamat változását eredményezné, a bank pedig kamatcsökkentésre csak akkor volt köteles, ha annak feltételei – amelyek közül csak egy a piaci kamatok változása – fennállnak. Ezt a felperessel kötött szerződés III/4. pontja is ennek megfelelően tartalmazza. A felperes által idézett kockázatfeltáró nyilatkozat a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatáról és nem a kamatváltozás feltételeiről tájékoztatta a felperest. Nem megalapozott tehát az a felperesi állítás, mely szerint a banki tájékoztatás alapján is a szerződés kamatának változása az EURIBOR alakulásához viszonyul. A Kúria egyetértett az eljáró bíróságoknak a banki üzletszabályzat 10., 12. pontjával kapcsolatos megállapításaival is.
- [22] A felperes felülvizsgálati kérelme kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperes az Fttv. rendelkezéseinek a bank általi megsértésére hivatkozott. Ugyanakkor a kamatmódosítások jogszabályszerűségét vitatta, az pedig az arra vonatkozó anyagi jogszabályok – a Hpt. 210/A. § (1), (4) és (7) bekezdése, a Hpt. 210. § (6), (7) bekezdése – alapján ítéltető meg, nem pedig a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó szabályozás alapul vételével. Osztotta a Kúria az eljáró bíróságok azon álláspontját, hogy sem az alperes, sem az alperesi határozat felülvizsgálata során eljáró közigazgatási bíróság hatásköre nem terjed ki a szerződés létrejöttének, érvényességének, megszűnésének joghatásainak, továbbá a szerződésszegés és joghatásainak megállapítására. Ezen kérdések kizárólag a polgári jog alapján ítéltető meg, esetlegesen polgári per keretében, a polgári per bírósága által.

- [23] Minderre tekintettel a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelme kapcsán nem tartotta indokoltnak a jogerős ítélet indokolásának érintését. Erre az alperesi felülvizsgálati kérelem megalapozottsága miatt sem kerülhetett sor az alábbiak szerint:
- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelme vizsgálatának eredményeként a Kúria a következőket hangsúlyozza:
- [25] A jogerős ítélet indokolásában foglalt kifogásokkal ellentétben az volt megállapítható, hogy az alperes eljárása során megvizsgálta a banki eszközforrás bizottsági jegyzőkönyvben foglaltakat, és az alapján megállapította egyrészt azt, hogy mi volt a kamatemelés mögötti ok, másrészt pedig azt, hogy ennek mi volt a felperesre nézve a következménye (0,5% mértékű kamatemelés). A perben rendelkezésre állt adatokból a Kúria azt találta megállapíthatónak, hogy az alperes a Ket. 50. § (1) bekezdésének megfelelően a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázta. Határozatát nem kizárólag a bank által előterjesztett dokumentumokra alapozta, és nem a bank által előadott „magyarázatra”. A 2011. december 15-i kamatemelés vonatkozásában megállapította, hogy mely bizonyítékok lehetnek relevánsak, azokat feltárta, egyenként és összességükben értékelte, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapította meg a tényállást, ez nem volt jogszabálysértőnek tekinthető. Nem mulasztotta el az alperes indokolni és kifejezni, hogy a banki döntés milyen adatokra vezethető vissza, milyen számítások szerint alapozta meg a döntésnek az általa felhívott jogszabályoknak való megfelelését. Az alperes nem csak a kamatemelés okát állapította meg, hanem azt is, hogy a rendelkezésre álló banki eszközforrás bizottsági jegyzőkönyv alapján a bank jogszerűen emelt kamatot, hogy eljárása megfelelt a jogszabályoknak, és a Magatartási Kódexnek. Tévedett a másodfokú bíróság amikor jogszabálysértőnek találta az alperes határozatát azért, mert a bank eljárása és a tényállás megállapítása a rendelkezésre álló okiratok, különösen a banki eszközforrás bizottsági jegyzőkönyv alapján rögzíthető volt. A banki forrásköltség, ezen belül pedig a bankközi pénzüpiaci kamatláb emelkedése volt az a körülmény, amely miatt a bank a kamatemelést végrehajtotta, és amelynek jogszerűsége a pénzüpiaci változások és az ezzel összefüggésben feltárt körülmények alapján megalapozottan megállapítható volt. Hangsúlyozza azt is a Kúria, hogy az alperes vizsgálta a 2012. december 15-i kamatváltozás okát is. A bank nyilatkozata alapján az alperesi határozat 1.3.2. pontjában megállapításra került a rendelkezésre álló dokumentumokból, hogy a 2011. december 15-i kamatemelés óta eltelt időben a banki forrásköltségek csökkentek, ezért a bank a 2012. december 15-től kezdődő kamatperiódusban 0,5%-kal csökkentette a felperes kölcsönének ügyleti kamatát. Mivel a 2011. december 15-i kamatdöntés jogszerűsége megállapítható volt, ezért a 2012. december 15-i kamatváltozás tekintetében tett megállapítása is jogszerűnek tekinthető.
- [26] Egyetértett a Kúria az alperesnek azon felülvizsgálati kérelembeli kifogásával, hogy a jogerős ítéletből nem állapítható meg az, hogy mely jogszabálysértésre tekintettel történt az alperes határozatának hatályon kívül helyezése, és az új eljárásra kötelezése. A Pp. 339. § (1) bekezdése értelmében kizárólag akkor van jogszabályi lehetőség a felülvizsgált határozat hatályon kívül helyezésére, hogy ha annak jogszabálysértő volta bizonyítást és megállapítást nyer. A jogszabálysértés tényét és a megsértett jogszabály pontos megjelölését a hatályon kívül helyező döntésnek tartalmaznia kell, annak egyik legfontosabb tartalmi eleme. E nélkül az nem tekinthető jogszerűnek.
- [27] Utal arra is a Kúria, hogy a másodfokú bíróság a felperes keresetét és fellebbezését noha csak részben tekintette alaposnak, részben egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításaival, ugyanakkor a teljes eljárás megismétlésére utasította az alperesi hatóságot. Ez is tartalmi hiányossága a jogerős ítéletnek, ugyanis az ezen részleges megalapozottságra vonatkozóan megállapítást sem a rendelkező részében, sem az indokolásában nem tartalmaz, arra csak szövegszerűségéből lehet következtetni.
- [28] Megalapozottan hivatkozott arra is az alperes, hogy az új eljárásra vonatkozó utasítása a másodfokú bíróságnak végrehajthatatlan volt, arra az alperesi hatóságnak – épp az időközben született jogegységi határozatban foglaltakra tekintettel is – jogszabályi lehetősége nincs. Az új eljárás során

ugyanis az alperesnek a bank magatartását egy olyan szerződéses pont vonatkozásában kellene (Üzletszabályzat 10., 12. pont) a kamatváltozásra vonatkozó közigazgatási jogszabályok és a Magatartási Kódex alapján minősítenie, amely a szerződés megkötésére visszamenő hatállyal semmis. Ennek értelme nincs, végrehajthatatlan, tehát jogszabálysértő.

- [29] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét pedig a Pp. 324. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [30] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.
- [31] A pervesztes felperest a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte a másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére.
- [32] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles, amelynek mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) és 50. § (1) bekezdése szerint alakul.

Budapest, 2016. november 22.

**Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Kovács Ákos sk. bíró**

Dr.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő